

ב' מדריגה הרב גנת ורדים הג' מוכח ולא הקל צעדת הדחק צדקו
היום ולכבוד דנים אלא שלל למחות נדום. אמנם דלא דאשכח כנע
אלהים צללו אם ימלא ניוס שנת צעידתו עיניו איננו לכבוד חתן
או אפי' הכן וכיוצא ומקדשין ואח"כ צעידתו מיני מתיקה וכיוצא ואין
שם פת הצלה בצנחן אלא עבדים וקאפי' לא לעשות מידי שם כלל.
ולא סגי צמה שהמקדש ישתה כל הכוס ולדעת הגאונים חשיב במקום
סעודה דלא אהני כי אם לשותה הכוס עלמו דחשיב כאלו קידש במקום
סעודה אצל לאהרים לאו מקום סעודה ואסור לטעום וזה פשוט
ומצוה צ"ס ובפוסקים ולא הולכתי לזה אלא לאפקי הטועים
שראיתי שטעו צ"ה:

ג' דין ג'. מתוך לאכול במקום אחד לר"ך לחזור ולקדש וכו' כן כתב מרן
צ"ח סוף סימן זה ולמד כן מעצמו דרד הוה. וראיתי צ"ס כ"ה
שכתב משם הגהה כ"י כתוב צ"ח צ"ס ה"ג דלי קידש וקם מההוא דוכתא
לר"ך לחזור ולקדש. וצ"ס שירי כ"ה כתב על זה וז"ל ויהיה שם דברי
א"ח שהביא דריו המהצד ס' דע"ל אוקשיא לי על הגהה זו מה צ"ל להוסיף
על דברי דריו המהצד שם צ"ל לומר מ"ש דריו צ"ס מן מלמד שדבר זה
כבר כתבו וכו' הרן במה ערובה היא וכו' ואם דעת צ"ח לומר דאפי'
דהתנה וכו' מלמד דה"ל לא הזכיר תנאי וכו' ועוד שדקתי צ"ס
ה"ג ולא מלאת דברים אלו ואפשר דא"ח כיוון למ"ש צ"ח דאפילו
מפניה לפניה לר"ך לחזור ולקדש אלא שלפ"י צ"ח הגהה לא דק דאם
צ"ס כן ה"ל להביא שככתב מחלקת דמפניה לפניה עכ"ל. ודבריו קשים
צ"ס שדקתי מלד דכונת א"ח דאף מפניה לפניה לר"ך לחזור ולקדש
והביאו לזה מאי דנדיק מד צ"ס ה"ג שפספס ולא מלא ולזה ראה להעמיד
דברי א"ח מפניה לפניה. ולא שהולך כן מפני שזו ההגהה כ"י דהיא
כמי אלתריך לומר לא דק. וזו דלא רמיה אפסוקי לאפקי דברי המהצד
משפטן מפני הגהה כ"י שאין איתנו יודע היולדה והמחזיקה. וכבר
כתב הרד"ק דלא סמך אשום הגהה עד אשר ידע מי היא כותבה
ומביאה. אצל אשר לא מלא צ"ח הוסיקו להבדיל לידחק במדורג:

ו'ו' היא שקשה דהרי צהלכות גדולות מצוה דמייתי עוצה דרד הוה
דקדש ואתעקד וכו' דף י"ז ע"ג ושם צ"ח כתב הכי אמר
באוף להלכתא כמעשה דרד הוה. וא"כ הדברים כפשוטן דבעל ה"ג כתב
דלי קידש וקם מההוא דוכתא לר"ך לחזור ולקדש דמייתי עוצה דרד
הוה וכתב משם צ"ח דהכי נכתב:

ומה שפירש הרב דהנה"ל כתב דאף מפניה לפניה וכו' מלמד
שהוא דוחק. וגם דלינה מוכרחת אותה בירסא דלא יועיל מוית
לזוית שדבר הרב המהיר פירשה לדעת הרמ"ם וסיעתיה כמ"ס מרן.
הרואה ידא"ה צ"ס ארחת חיים דף ס"ב סוף ע"ג שכתב דאם קידש צוית
זו אולכ צוית שניה. ומאחר שכן ודאי מ"ס א"ח דלי קידש וקם מההוא
דוכתא הוה בעוצה דרד הוה.

א"כ הרואה צ"ס ארחת חיים צעניו ידא"ה דלא הזכיר צ"ה הלכות
גדולות כלל. ולכן כ"ל דהנה"ל הג' י"ז ע"ס וז"ל כתוב צ"ח
וצ"ס ה"ג. וכונת המהיר להשיג על מרן שכתבו מדכפשיה והוא מצוה
צ"ח והלכות גדולות והוה אומרו כתוב צ"ח וכו' דלי קידש וכו'
כלומר זה החידוש שכתב כתוב צ"ח וכו' וכונתו להשיבו שהוא עלמו
צ"ס דע"ל הביא דברי א"ח ומאי דקטע ה"ג ולא הרי"ף והרמ"ם ה"ט
שכתוב צ"ח צפירוש דהלכה כמעשה דרד הוה. ומיהו ק"ק על המהיר
דבול"ל שז"כ הר"ן וכמו שהקשה הרב שירי על מרן:

ד' דין ג' א' אם קדש ולא סעוד וכו' כ"ב מרן צ"ח דמשמע צהדיא צמ'
וליהוית דבר פשוט מאד מהסוביא לא חש לומר שז"כ הר"ן ודאי
משמע מדברי שר פוסקים. וגם אין זה ענין למ"ס מרן לעיל צ"ח
על דברי הגאונים והם דברים פשוטים. והרב שירי כה"ג העדיף עלמו
והאריך צ"ח ע"ג צ"ח:

ה' הגהה. ואם היה צדעתו שלל לאכול שם וכו' כן כתב מרן צ"ח
פשיטות. והרב ט"ז כתב דמדלח כתבו מרן צ"ח משמע דלא
צדירא ליה והוא תלמוד ערוך כי הוהא צ"ח כי הוה מקדש אחר לן
טעמו מידי וכו' הרי שלל הוהיד דה לאצוי קודם הקדוש שטעמו
אח"ך ליהוי משמע שצעת הקדוש יהיה דעתם לאכול כאן אלא אדרבא
צצעת קדוש היה דעת אצוי לאכול צצית וא"ל דה א"כ שיאכל שם
ט"מ צהדיא דביא צ"ח עכ"ל ומאי דפשיטא ליה למד קא מיעביא לי
ולריו אין דליה מהא דרדס ואצוי דמיהבא משמע מהא דאמר אצוי
כי הוהא צ"ח כי הוה מקדש אחר לן וכו' דאמר להו טעמו אחר
שקידש והלא שפיר מצינא למימד דכונת אצוי כי הוהא צ"ח כי הוה
מקדש ר"ל כשהיה דואה לקדש אחר לן מקמי דקידש דלי לאו הכי הוה
כי קידש אחר לן וכו'. וידא"ה דמוכח לומר דרדס דה היו קודם קדוש
דהיו הם דעתם היה לקדש צציתם ולאכול שם אלא דאמר להו דילמא
מתעקדא שרגא ולא מקדש לכו. וגם הם לא היה דעתם לטעום שם
כלל דליהו קאמר להו טעמו מידי וא"כ לא היה כונתם לנאח צקידוש
דכח דהם היה דעתם שלל לטעום שם ולקדש צציתם ולאכול. וא"י ס"ד
דאחר קדוש אחר להם טעמו היה לא ילאו י"ח קידוש אף שר"ך כיוון להגות'
כל שלל מתכוונו לנאח דתא ויך יבוליס לטעום. אלא נראה דקדוש קדוש היו
דברי דה. וממילא יכוונו לנאח ומאי דאמר להו וצקידשה דהא לא נפקיתו
כלומר דמוכרחים אהם לטעום ולא יספיק להם אם תכוונו לנאח דאין
קידוש אלא צקידוש סעודה. אצל על הרוב שלל היו מתכוונים לנאח
צקידוש דהא אי לא אחר להו טעמו ומ"מ אין דליה כלל מה"ס ולא
במה ערובה היא. אמנם סברא הוה. ואין דליה ממה שהשיטו מרן
דלא צדירא ליה דאדרבא אימור דפשיטא ליה ומ"ה לא כתבו כהמה
דברים

ואם צלילה לא יאכל לית לן צה דמלי לקיומי ג' סעודות ציוס א"כ
צ"ח דאין לן יין וחמר לחסימתין עד למחר ויקדש ויעשה ג' סעודות
ציוס וזהו נפיק י"ח מדאורייתא ומדרבנן וכמ"ס הרב הוה:

ועוד יש להביא דליה מע"ס צ"ס ארחת חיים דף ס"ב ע"ג דלי צה
הרב מקדש וסועד שהרי חייב צה דבר תורה ואי אפשר להיטון
צלילה כר אצל מי שאין לו כר ואין דעתו מיושבת לסעוד צחשך אינו
מקדש עד למחר עכ"ל אלא דמפני דאין דעתו מיושבת לסעוד צחשך
סדין ליה לקדש למחר ולא יאכל צלילה ויה"כ צ"ח דלא מלי לקדוש
ימתין עד למחר:

ומיירו אחתי פס בנן מקור דבר אם זה מטעם שלל לאכול צליל
שנת דהי כחענית אם גם כ"ה הלי בונאל לר"ך להמתין למחר
או דילמא כיון דמטעם איכא למשדי ליה ליתו צי דעתיה לאכול ולשתות
ולמחר יקדש דהי דהשום ג' סעודות ככר הוכחנו דמלי לקיים ציוס
שנת אצל אם מטעם צה והדבר קשה עליו דלא לטעם מידי צלילה
אפשר דכ"ה שלל יטעור מותר לו לאכול. ולכאורה היה נראה להביא
דליה מהא דפסק מרן לעיל ס' קס"ז דין ק' דאפילו צצעת שהיא
חייב לאכול פת לא יצרך לו חצירו צרכת המוילא אם אינו אוכל וכתב
הרב מנן אצדחם שם דעמא פשוט דאכילת שנת וי"ט אינו חוצה על
האדם אלא משום הנאח דהא מטעם פטור לאכול ואם אינו יודע
הצדקה גם כן אמרין לא ליתבני דאסור ליהנות מהה"ל צלל צדקה
משל"כ מנה ויין קידוש שם חוצה על האדם וחייב לזער עלמו לאכול
היו כצרכת מנות עכ"ל וכו' הרב ט"ז לקמן ס' דע"ג ולפ"י ה"ה
הא דאסור לו לטעום קודם שיקדש אמרין שלל יאכל עד מחר ואם
מטעם לית לן צה. ויש לחלק קלת. ועיין מ"ס הרב מנן אצדחם לקמן
סוף ס' דע"ד:

שוב ראיתי מ"ס הרב מנן אצדחם לקמן סוף סימן רפ"ט ע"ס וצמה
שכתבו צעניותנו שם סימן רפ"ט צ"ח:

שיורי ברכה

[סימן ע"ב. א דין ט'. צמקום שאין יין מלי וכו'. לפנים אות ח' הצאתי
דברי הרב פד"ח ס' דע"ח דאם אין לו פתאין יין לא מלי
לקדש דצתפלה יא' י"ח קדוש דאוריית' וכ"כ הרב מנן אצדחם לעיל ריש ס'
דע"א. ועשה דליית לרציונא דהאשון ס' ע"א שהאריך צעניו זה צ"ס
המכריע וכתב צ"ח וז"ל היכא דליכא סעודה לא מחייב צקדוש ומש"ה לא
מקשינן צ"ח ואעפ"י שכל צצעת וכו' והכונן צעניו לומר דנפיק ארס ידי
חוצה צקדושה דצתפלה שמתוך מקדש השנת שאינו מן התורה לקדש צתפלה
ועל הכוס כי אם צתפלה צלל ועל זה אמרין דנשים חייבות
צקדוש היום דבר תורה אצל הקדוש שצמקוהו הוא תקון החיים אפי'
שמלאת כתוב צהלכות גדולות ואע"ג דמדבר צקדושה לר"ך לאדכורי
צללותא מ"ט זכור וזכרת תרי קדאי כתיבי ואתו מועדים ילפי משנת
מה שנת צתפלה ועל הכוס אף י"ט צתפלה ועל הכוס כ"ל שאין זה
כתוב צמקום מקום אלא מלכו אמר הדברים הללו לתת טעם לדברי
חכמים שגדירו קדש צין צתפלה צין על הכוס ועיקר קדושה דאורייתא
אינו אלא מה שאנו מצרכין צתפלה מקדש השנת וזה שצמקוהו מדרבנן
הוא עכ"ל עין רואה הסכמת דריו ישעיה כדברי הפד"ח ומנן
אצדחם הג' צהדיא. ופשיטא ליה דמ"ס הגאון צ"ח מפי עלמו אמרה.
ואנו צעניותנו לדרנו כן צדדשת באוף ל"ט דמותי מניה הרב צ"ח
דכח להרב המהיר ככתוב לפנים ס' דע"א אות צ' ע"ג ועלה צדירא
דאשר אין לו לחם ויין כגון שמועד צמדד אין לו שיאמר צרכת הקדוש
ודלא כהרב מהר"י מולכו שהצאתי לפנים דהבס דיש מן הראשונים
דדעתו לר"ך לקדש מדאורייתא אף שהתפלל מ"מ כיון דרציו
ישעיה הראשון ושיעיתו והאחרונים קצוי איפכא לא אצדחם צרכת
הקדוש ולא יכנס צפק צרכת לצתלה. וראיתי צ"ס הצתים כ"י שער
א' מצינו מנוחה שכתב ח"י יש מן הבדלים שכתב מי שאין דעתו לאכול
צלילי שנת מקדש על היין ואעפ"י שאין שם סעודה שאין מצטעין
הקדוש מפני הסעודה ויש מי שכתב שאין מקדש אלא אם כן יטעום
כזית חם נראה עיקר עכ"ל הרי דגם הוא ז"ל תפס עיקר דגם דיש
לו יין אין לו לקדש אלא"כ יאכל מידי שיהיה צמקום סעודה כצמקוהו.
בלפנים אות ט'. נפל טעות ג' פעמים דסעודה לול שנת דאורייתא ולר"ך
להיות מדברי קבלה

סימן רעג

א' דין א'. אין קדוש אלא צמקום סעודה וכו' כתב צ"ס יד אהרן צסוף
הבנת הטור משם הרב גנת ורדים כלל ג' ס' י"ז דהמקל כרד וכו'
יוחסן ומקדש שלל צמקום סעודה צצעת הדחק וצנחיל ככר הרצים
אין למחות צדים עכ"ל ומסתמות הדברים מוכח דצקידוש הלילה איורי
ולא היה צקדוש הלילה אין להקל כלל דהא אם ככר קדש צמקום סעודה
ואח"כ הולך לאכול צמקום אחר לר"ך לחזור ולקדש שם כצמקוהו צ"ס
ופוסקים אלא הלכתא פסיקתא היא דאין קדוש אלא צמקום סעודה:

אמנם הרב גנת ורדים לא אמרה צתסם אלא צהדיא כתב ח"לוא"כ
צקדוש היום דקיל טוצה המקל כרד ור"י לא הפסיד ולא צללו
לומר לסמוך ע"י לכתחילה דק שצצעת הדחק וצנחיל ככר הרצים יש
לסמוך על טעם זה להקל ואין למחות ציד הרצים שטועים כן עכ"ל
וצפסר יד אהרן קילר את הרצח.